Uitgangspunten voor de samenwerking tussen de verschillende partijen in het project Eigen Raam

Doelstelling van het project Eigen Raam

Het doel van het project Eigen Raam is positieverbetering van de sekswerkers. Het gaat primair om:

- Realisatie van zelfbeschikkingsrecht en medezeggenschap van de sekswerker als ZZP-er in het seksbedrijf met zelfbeheer van de sekswerkers als einddoel
- Het verbeteren van de arbeids- en huurvoorwaarden en arbeidsomstandigheden in het seksbedrijf ten opzichte van de gebruikelijke voorwaarden en omstandigheden in de markt
- Het vergroten van het ondernemerschap van de sekswerkers
- Het voorkomen van misstanden

Met de steun voor het project wil de gemeente daarnaast duidelijk maken dat de gemeente Amsterdam er niet op uit is om de prostitutiebranche in de stad te laten verdwijnen.

Welke partijen zijn er ?

- HVO Querido
- Gemeente Amsterdam
- Sekswerkers en de exploiterende organisatie in oprichting
- Eigenaar(s) van de panden (NV Stadsgoed en nieuwe eigenaar)

Er zijn tussen HVO-Querido, gemeente, eigenaar(s) en sekswerkers afspraken nodig over rolverdeling en governance tijdens het project, zoals :

- het gezamenlijke streven;
- de besturing van het project
- de rol van de gemeente, HVO-Querido en sekswerkers betrokken bij het project;
- de mate en wijze van invloed van de gemeente en HVO-Querido in/op het project;
- afspraken over monitoring van het project;
- afspraken over besluitvorming over afronden of voortzetten van het project.

Typering van de samenwerking: co-creatie

De gemeente zal samen met HVO-Querido en de huidige (NV Stadsgoed) en toekomstige eigenaar van de panden en de sekswerkers een balans in de samenwerking moeten vinden die recht doet aan de belangen van alle partijen.
De samenwerking tussen de partijen is te typeren als co-creatie.
Co-creatie is een vorm van samenwerking, waarbij alle deelnemers invloed hebben op het proces en het resultaat van dit proces. Kenmerken van co-creatie zijn dialoog, 'common ground', enthousiasme, daadkracht en focus op resultaat. Voorwaarden voor succesvolle co-creatie zijn: gelijkwaardigheid van de deelnemers, wederkerigheid, openheid en vertrouwen. Aan deze voorwaarden is het best voldaan in een gestructureerd maar creatief proces onder begeleiding van een procescoach/begeleider. Integriteit van deelnemers is vereist. Co-creatie is goed bruikbaar voor het oplossen van complexe vraagstukken en het realiseren van veranderingen.

Inzet en belangen van de partijen in de voorbereidingsfase (tot start exploitatie)

De gemeente en HVO-Querido zullen samen en in overleg met sekswerkers onderzoeken hoe een zelf te beheren prostitutiebedrijf (exploitatie-entiteit) kan worden opgezet. Ook zullen gemeente en HVO-Querido samen optreden als opdrachtgever voor de (wetenschappelijke) monitoring van het project.

De sekswerkers vormen een denktank, die ‘overgaat’ in een rechtspersoon, die de exploiterende partij wordt (vergunninghouder). De sekswerkers zijn bereid te investeren in samenwerking en ondernemerschap. De exploitatie-entiteit moet zijn gericht op stimulering van zelfbeheer van raamexploitatie en op verbetering van arbeidsvoorwaarden en de positie van sekswerkers. HVO-Querido ondersteunt de sekswerkers in dit proces. De ondersteuning van de doelgroep is zo zwaar als nodig, zo licht als kan.

Daarnaast gaat de gemeente op zoek naar een externe partij die bereid is eigenaar te worden van de panden en deze wil verhuren aan een prostitutiebedrijf in zelfbeheer. Hiervoor gaat de gemeente in overleg met bonafide organisaties die bereid zijn tot het doen van een sociale maar rendabele investering. De gemeente zal vervolgens met de huidige eigenaar NV Stadsgoed bepalen aan welke partij en hoe de verkoop geregeld zal gaan worden.

De nieuwe eigenaar is bereid de panden te verhuren op een niet-commerciële basis met als doel de huur zo laag mogelijk te houden voor de hurende partij (de exploitatie-enititeit).

Eindsituatie, proces en markeringsmomenten

Het einddoel (gepland op 15 oktober 2017) is zelfbeheer van de sekswerkers. Dat betekent dat in de succesvol gerealiseerde eindsituatie de partijen de volgende positie innemen:

- De exploiterende organisatie heeft een rechtsvorm, die recht doet aan het uitgangspunt van zelfbeheer, waarbij een maximale onafhankelijkheid van de overige partijen is gerealiseerd. Indien de exploitatie-entiteit in eerste aanleg wordt opgericht in de vorm van een stichting, dan dient deze omgezet te kunnen worden in een coöperatie. De exploitatie-entiteit moet zijn gericht op stimulering van zelfbeheer van raamexploitatie en op verbetering van arbeidsvoorwaarden en de positie van sekswerkers;
- De eigenaar verhuurt blijvend op niet-commerciële basis/laag-rendementsbasis;
- De gemeente oefent primair haar publiekrechtelijke taken uit en blijft op afstand politiek betrokken;
- HVO-Querido heeft de ondersteunende rol afgebouwd en is blijvend beschikbaar voor advies/ondersteuning voor individuele sekswerkers, zoals in haar huidige takenpakket is vastgelegd.

In de tijdslijn van het samenwerkingsproces zijn de volgende markeringsmomenten te beschrijven:

Juni/juli 2015:

- beslissing gemeenteraad op basis van haalbaarheidsonderzoek
- beslissing van RvT en RvB HVO Querido op basis van haalbaarheidsonderzoek
- beslissing van sekswerkers om als kernteam verantwoordelijkheid te dragen voor het project
- beslissing van nieuwe eigenaar tot aankoop
- oprichting exploitatie organisatie
- aankoop panden door nieuwe eigenaar
- start vergunningaanvraag

Vanaf die datum zal de rol van de gemeente verschuiven van samenwerkingspartner in het project naar uitvoerder van haar publiekrechtelijke taken (vergunningverlening) en mede-opdrachtgever van de wetenschappelijke monitorfunctie samen met HVO Querido. HVO Querido en gemeente doen in overleg voorstellen voor bemensing van de Raad van Toezicht en/of Raad van Bestuur.

Rond 15 oktober 2015:

- start exploitatie
- start toezicht en handhaving

HVO-Querido heeft in deze fase een rol in de ondersteuning van de exploiterende organisatie. De gemeente vervult haar publiekrechtelijke taken (toezicht en handhaving).

Rond 15 oktober 2017:

- realisatie eindsituatie zelfbeheer evt. door omzetting van juridische entiteit
- beëindigen ondersteuning HVO-Querido
- evaluatie op basis van de wetenschappelijke monitor

Hieronder een schematisch overzicht van de rollen van de verschillende partijen in de verschillende fases van het proces.

Partijen	**Tot start exploitatie (15 oktober 2015)**	**Tot 15 oktober 2017**	**Na 15 oktober 2017**
Sekswerkers	De sekswerkers vormen een denktank, die 'overgaat' in een rechtspersoon, die de exploiterende partij wordt (vergunninghouder).	De sekswerkers zijn bereid te investeren in samenwerking en ondernemerschap, zij maken deel uit van het bestuur van de exploiterende organisatie.	Sekswerkers vormen gezamenlijk bestuur van exploiterende partij.
HVO Querido	HVO-Querido ondersteunt de sekswerkers in dit proces. De ondersteuning van de doelgroep is zo zwaar als nodig, zo licht als kan. HVO Querido legt afspraken vast met gemeente over mate van invloed op de exploiterende partij bij (voortijdige) beëindiging van de exploitatie of ingrijpen bij calamiteiten.	HVO-Querido ondersteunt de sekswerkers in dit proces en bouwt de ondersteuning af, zodra dit kan.	HVO-Querido heeft de ondersteunende rol afgebouwd en is blijvend beschikbaar voor advies/ondersteuning voor individuele sekswerkers, zoals in haar huidige takenpakket is vastgelegd.
Nieuwe eigenaar	Eigenaar is bereid aan te kopen onder voorwaarden voor niet-commerciële/laag rendementsverhuur.	De eigenaar verhuurt de panden op niet-commerciële basis met als doel de huur zo laag mogelijk te houden voor de hurende partij (de exploitatie-enititeit).	De eigenaar verhuurt de panden op niet-commerciële basis met als doel de huur zo laag mogelijk te houden voor de hurende partij (de exploitatie-enititeit) en/of is bereid de panden te verkopen aan de exploitatieorganisatie.
Gemeente Amsterdam en HVO Querido	De gemeente en HVO-Querido zullen samen en in overleg met sekswerkers onderzoeken hoe een zelf te beheren prostitutiebedrijf (exploitatie-entiteit)	Gemeente en HVO-Querido zijn samen opdrachtgever voor de (wetenschappelijke) monitoring van het project.	

	kan worden opgezet.		
Gemeente Amsterdam	Gemeente zoekt naar nieuwe eigenaar en legt afspraken vast over mate van invloed op pandeigendom bij (voortijdige) beëindiging van de exploitatie	De gemeente oefent primair haar publiekrechtelijke taken uit en blijft (op afstand) politiek betrokken via de monitoringsfunctie.	De gemeente oefent primair haar publiekrechtelijke taken uit en blijft op afstand politiek betrokken.

Uitgangspunten in de samenwerking tussen gemeente en HVO-Querido

Er zijn twee vormen van samenwerking mogelijk. In de eerste vorm is sprake van invloed in de op te richten exploiterende rechtspersoon. In de tweede vorm worden uitgangspunten en afspraken tussen de gemeente en HVO-Querido vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst of convenant.

a) *Invloed van de gemeente en HVO-Querido in de op te richten rechtspersoon (benoemen leden van de Raad van Toezicht/Commissarissen)*

De eerste vorm van samenwerking rol omvat een gelijkwaardige mate van invloed in de exploitatie-entiteit. In de statuten van die entiteit wordt dan opgenomen dat de gemeente en HVO-Querido elk een bepaald aantal leden van de raad van toezicht/raad van commissarissen van de op te richten exploitatie-entiteit benoemen. De gemeente is in deze situatie dan wel zowel publiekrechtelijk toezichthouder via de prostitutievergunning als privaatrechtelijk toezichthouder via de Raad van Toezicht van de exploitatie-entiteit. Onder omstandigheden kan de schijn ontstaan dat het wel of niet nemen van een publiekrechtelijk besluiten wordt beïnvloed door de privaatrechtelijke betrokkenheid van de gemeente in de stichting. Om deze “dubbele petten”-problematiek te voorkomen hanteert de gemeente in haar deelnemingenbeleid ook een grote terughoudendheid op dit punt, met andere woorden ‘nee, tenzij’.

b) *Samenwerkingsovereenkomst*
Een andere vorm van samenwerking met HVO-Querido is mogelijk in de vorm van een samenwerkingsovereenkomst. In de samenwerkingsovereenkomst worden uitgangspunten vastgelegd voor de samenwerking, zoals:

- dat de samenwerking geen afbreuk doet aan de verantwoordelijkheid van de gemeente met betrekking tot de uitoefening van haar publiekrechtelijk bevoegdheden (vergunningverlening, toezicht en handhaving);
- het ter beschikking stellen vanuit de gemeente van haar netwerk ten behoeve van het vinden van leden voor de raad van toezicht;
- samenwerking ten aanzien van het beheersen van de risico’s uit de risicoanalyse;
- afspraken over de uitvoering van de monitoring en uitwisseling van gegevens in het kader van monitoren tijdens de projectfase
- de wijze van besluitvorming over het voorzetten dan wel het beëindigen van het experiment;
- afspraken over hoe in een nader te definiëren crisissituatie kan worden ingegrepen en hoe partijen tussentijds uit het initiatief kunnen stappen;
- HVO-Querido verbindt zich voor maximaal twee jaar aan dit initiatief; alleen als er na twee jaar zwaarwegende redenen zijn, kan HVO-Querido beslissen haar betrokkenheid voort te zetten;
- HVO-Querido zal personen afvaardigen in de raad van toezicht van de exploitatie-entiteit. Uit het haalbaarheidsonderzoek zal moeten blijken hoe de raad van bestuur wordt samengesteld. De voorkeursoptie is dat de raad van bestuur wordt samengesteld uit sekswerkers. Indien dit noodzakelijk is, kunnen afgevaardigden van HVO-Querido tijdelijk als lid van de raad van bestuur optreden.

- HVO-Querido staat niet toe op enige wijze geld verdiend in de prostitutie ten goede komt aan de organisatie HVO-Querido. Daaruit vloeit voort dat de door HVO-Querido in de raad van toezicht of tijdelijk in de raad van bestuur afgevaardigde personen geen beloning voor hun lidmaatschap of compensatie van in het kader van het lidmaatschap gemaakte kosten kunnen ontvangen.

De eerste denkrichting vanuit HVO-Querido is dat HVO-Querido het project faciliteert en haar expertise inzet vanuit een afzonderlijke stichting, die door HVO-Querido wordt opgericht, gestaft en gefinancierd. Voordelen van gebruik van een afzonderlijke stichting voor dit project zijn:

- snelheid van besluitvorming en handelen zonder voorafgaande afstemming met de raad van toezicht van HVO-Querido
- aanhouden van een afzonderlijke projectadministratie dat indien gewenst gedeeld kan worden met de Gemeente een heldere afbakening van verantwoordelijkheden binnen de statutaire doelstelling van de expertise-stichting.

Besluitvormingstructuur tussen gemeente en HVO Querido tijdens de voorbereidingsfase van het project

